

P6_TA(2005)0334

Naravne nesreče (požari in poplave)

Resolucija Evropskega parlamenta o naravnih nesrečah (požarih in poplavah) to poletje v Evropi

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2, 6 in 174 Pogodbe ES,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 5. septembra 2002 o poplavah v Evropi¹, z dne 13. januarja 2005 o izidu konference v Buenos Airesu o podnebnih spremembah², z dne 14. aprila 2005 o suši na Portugalskem³ in z dne 12. maja 2005 o suši v Španiji⁴,
- ob upoštevanju Kjotskega protokola k Okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja z dne 11. decembra 1997 ter njegove ratifikacije s strani Evropske skupnosti 31. maja 2002,
- ob upoštevanju znanstvenega poročila Instituta za trajnost in raziskave Skupnega raziskovalnega središča Komisije o podnebnih spremembah in razsežnosti na področju voda v Evropi⁵,
- ob upoštevanju uredbe "Forest Focus"⁶,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. novembra 1998 o Evropski gozdarski strategiji (KOM(1998)0649),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 29. septembra 2004 o prihodnosti programa Life+ (KOM(2004)0621),
- ob upoštevanju novega Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. aprila 2005 o zmožnosti odzivanja EU v primeru nesreč in kriz (KOM(2005)0153),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. aprila 2005 o izboljšanju ukrepov civilne zaščite (KOM(2005)0137),
- ob upoštevanju člena 103(4) svojega Poslovnika,

¹ UL C 272 E, 13.11.2003, str. 471.

² Sprejeta besedila, P6_TA(2005)0005.

³ Sprejeta besedila, P6_TA(2005)0139.

⁴ Sprejeta besedila, P6_TA(2005)0187.

⁵ http://ies.jrc.cec.eu.int/fileadmin/Documentation/Reports/Inland_and_Marine_Waters/Climate_Change_and_the_European_Water_Dimension_2005.pdf

⁶ Uredba (ES) št. 2152/2003 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o spremljanju gozdov in medsebojnih okoljskih vplivih v Skupnosti (Forest Focus) (UL L 324, 11.12.2003, str. 1). Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 788/2004 (UL L 138, 30.4.2004, str. 17).

- A. ob upoštevanju spremenljivosti evropskega podnebja, uničujočih požarov in katastrofalnih poplav, ki so poleti 2005 povzročili žrtve in uničenje po vsej Evropi, vključno z državami članicami, državami kandidatki ter neposrednimi sosedami EU; ker je orkan Katrina v zveznih državah ZDA Louisiana, Misisipi in Alabama povzročil nezaslišano razdejanje,
- B. ker je na ducate ljudi v prizadetih državah - gasilcev, vojaškega osebja, civilistov in prostovoljcev - izgubilo svoja življenja v boju s sovražnim ognjem in poplavami,
- C. ob upoštevanju velike škode, ki so jo povzročile nesreče v Evropi, vključno s škodo na sto tisoč hektarjih gozda ter mešanega rastlinja, vinogradov, oljčnih nasadov, sadovnjakov, hiš in kmetijske infrastrukture na Portugalskem, v Španiji, Franciji in Grčiji,
- D. ker so nekateri primeri požarov povezani s poletno sušo ter visokimi temperaturami, kakor tudi z zapuščanjem podeželja, neprimernim vzdrževanjem gozdov, sajenjem neprimernih drevesnih vrst ter z znatnim odstotkom kriminalnih dejavnosti,
- E. ker je drastična in huda suša, ki je prizadela jug Evrope pripomogla k izgubi vlažnosti zemlje, kar je povečalo nevarnost nastanka gozdnih požarov in njihovo silovitost, ker je bilo v prejšnjih letih zabeleženih veliko sušnih obdobj in povečano število gozdnih požarov v južnih regijah Evrope, kar je še dodatno okrepilo dezertifikacijo v številnih regijah ter prizadelo kmetijstvo, živinorejo in gozdne vire,
- F. ker predstavljajo podnebne spremembe enega izmed pomembnih izzivov 21. stoletja, saj ima v veliki meri negativne posledice na svetovno okolje, gospodarstvo in družbo, vključno s pogostejšim pojavljanjem in večjo intenzivnostjo ekstremnih vremenskih pojavov po vsem svetu; ker so cilji Kjotskega protokola bistven pogoj globalne strategije o podnebnih spremembah, je treba določiti nadaljnje cilje za obdobje po letu 2012,
- G. ob upoštevanju gospodarske in socialne škode, ki so jo povzročili požari in poplave lokalnemu gospodarstvu, proizvodnji in turizmu,
- H. ker takšni požari predstavljajo skupno in ponavljajočo se težavo po vsej južni Evropi in ker sestava gozdov in podnebje tega dela Evrope povzročata, da je to eno izmed najobčutljivejših področij Evropske unije,
- I. ker so bile v zadnjih štirih letih države srednje, vzhodne in severne Evrope že drugič prizadete zaradi silovitih poplav, ki so neposredno prizadele na tisoče družin, njihovih hiš in drugih zasebnih lastnin, kakor tudi javno infrastrukturo in kmetijstvo,
- J. ker so imele države članice, zlasti kohezijske države, kakor tudi države prosilke ter sosedje, težave pri odpravljanju hudih naravnih nesreč brez pomoči ostalih, in ker je jasno, da potrebujejo vzajemno pomoč in sodelovanje,
- K. ker seže vpliv požarov in škode, ki so jo povzročile poplave, v veliko primerih čez notranje meje, je zato bistvenega pomena okrepiti skupna sredstva za boj proti naravnim nesrečam ter mehanizme Skupnosti za civilno zaščito,
- L. ker politika za razvoj podeželja ne zadošča pri reševanju težav; s presenečenjem ugotavlja, da v okviru novega Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EAFRD) ne bo več možnosti za financiranje pomoči kmetom za izgradnjo požarnih pregrad,

- M. ker sporočilo Komisije o Evropski gozdarski strategiji ne predlaga posebnih ukrepov za boj proti požarom, čeprav so glavni faktor propadanja evropskih gozdov,
- N. seznaneni se s sporočilom Komisije o upravljanju tveganja in kriznem upravljanju v kmetijstvu, kakor tudi s sporočili o zmožnosti odzivanja EU v primeru nesreč in kriz ter o izboljšanju operacij civilne zaščite,
1. izraža svojo solidarnost in najgloblje sočustvuje z družinami tistih, ki so v tem tragičnem poletju izgubili življenje, ter s prebivalci iz prizadetih območij; izraža spoštovanje zavzetosti gasilcev in civilistov, ki so tvegali svoja življenja pri gašenju požarov;
 2. meni, da posledice teh nesreč niso zgolj na nacionalni ravni in da zahtevajo resno zavezo na evropski ravni;
 3. pozdravlja solidarnost, ki so jo EU in njene države članice izkazale prizadetim regijam, tako v državah članicah kot v državah kandidatkah, in pomembno pomoč, ki je bila ponujena oblastem teh regij in njihovim službam za storitve v nuji;
 4. izraža svojo zaskrbljenost zaradi naraščajočega števila hudih naravnih nesreč, ki jih strokovnjaki v veliki meri pripisujejo podnebnim spremembam;
 5. ponovno izraža mnenje, da je Kjotski protokol še naprej glavno orodje globalne strategije za ustavitev podnebnih sprememb; poziva Komisijo, da zagotovi spoštovanje sklepov, sprejetih v Kjotu in kasneje; razume te skrajne vremenske razmere kot še en znak potrebe po smeli svetovni akciji za ustavitev podnebnih sprememb;
 6. soglaša, da je nujno potrebno spremeniti pravila Solidarnostnega sklada, tako da bodo le-ta jasno vključevala pomoč prebivalstvu, prizadetemu zaradi nesreč, kot so suše ali gozdni požari, in obvezati nacionalne organe, da obveščajo državljane o finančni pomoči Skupnosti ter da zagotovijo, da je ta pomoč v posameznih projektih jasno razvidna ter vztraja, da je treba takšno pomoč nemudoma uporabiti za prizadeta področja in države;
 7. opozarja na Solidarnostni sklad v proračunu EU in upa, da bo Komisija hitro sprostila potrebna sredstva, ki bodo državam kandidatkam in tretjim državam pomagala pri hitrem odzivu na posledice poplav, potem ko bodo zadevne države članice vložile zahteve za pomoč, vključno s predpristopno pomočjo;
 8. poziva Komisijo, da še naprej sodeluje z nacionalnimi oblastmi pri podpori prizadetemu prebivalstvu, zmanjševanju vpliva požarov in poplav na okolje, omogočanju javne pomoči za obnovo proizvodnega potenciala v prizadetih območjih, ponovnem odpiranju novih delovnih mest in sprejemanju ustreznih ukrepov za kompenzacijo socialnih stroškov, ki izhajajo iz zmanjšanja števila delovnih mest in drugih virov prihodka; prav tako poziva Komisijo, da pospeši vse zadevne upravne postopke Skupnosti, in sicer tiste, ki se nanašajo na potrebo po reprogramiranju Strukturnih skladov in Kohezijskega sklada, ter zagotovi večjo prilagodljivost togih postopkov pri uporabi teh skladov;
 9. poziva Komisijo in države članice, da si prizadevajo za tesnejše sodelovanje pri ukrepih civilne zaščite v primeru naravnih nesreč, da bi preprečili in zmanjšali njihov katastrofični učinek s omogočanjem potrebnih orodij za zgodnje opozarjanje, usklajevanje in logistiko, še posebej s sprostitvijo dodatnih sredstev za civilno zaščito za večje nesreče in ustanovitvijo evropskih enot za civilno zaščito, ob posebnem upoštevanju šibkih

točk mejnih območij;

10. poziva Svet, naj ne spregleda potrebe po dolgoročnih naložbah v ukrepe za preprečevanje takšnih nesreč in/ali za omejevanje škode, ki ji povzročijo, in da zato opusti strategijo, ki omejuje prihodnjo finančno perspektivo na 1 % BNP EU;
11. poziva Komisijo, da opravi natančno analizo vzrokov, posledic in vpliva požarov tega poletja, še posebej na evropske gozdove, da predloži predloge za razvoj politike Skupnosti za obvladovanje gozdnih požarov, ter da pripravi skupni gasilski protokol; poziva, naj ponovna pogozditev prizadetih območij temelji na spoštovanju njihovih biopodnebni in okoljskih lastnosti, uporabljajoč tiste vrste in sorte, ki so bolj odporne na ogenj in sušo ter prilagojene lokalnim razmeram; poudarja potrebo po podpori EU za pogozdovanje;
12. poziva Komisijo, da podpre ukrepe v korist bolj trajnostne uporabe vode, tal in bioloških virov, vključno z ukrepi za povečevanje ozaveščenosti javnosti, še zlasti na območju južne Evrope;
13. obžaluje odločitev Sveta, da ukine pomoč kmetom za izgradnjo požarnih pregrad, ter poziva k ponovni začetku tega financiranja; poudarja potrebo po razvoju politike glede učinkovitega preprečevanja gozdnih požarov in potrjuje, da mora Komisija spodbujati nadzorne in preprečevalne ukrepe, zlasti v okviru uredbe "Forest Focus" in nove gozdne strategije Evropske unije, da bi gozdove Skupnosti zaščitili pred požari in zlasti financirali primerne ukrepe za preprečevanje gozdnih požarov, kot so protipožarne preseke, gozdne poti, dostopne točke, vodne točke in programi upravljanja z gozdovi;
14. priporoča ustanovitev evropske opazovalne službe za sušo, dezertifikacijo, poplave in druge posledice podnebnih sprememb, ki bo zbirala informacije in zagotovila učinkovitejši odgovor;
15. meni, da je zaradi škode, ki so jo povzročili nedavni dogodki, še bolj jasno, da bo ublažitev veliko cenejša kot posledice globalnega segrevanja; priznava tudi, da bo veliko politik, potrebnih za ustavitev nevarnih podnebnih sprememb, prineslo samo pozitivne rezultate, kar zadeva zmanjševanje odvisnosti od nafte, izboljšanje kakovosti zraka in ustvarjanje prihrankov;
16. poziva h krepitvi gozdne politike na ravni EU, da bo imela večjo težo v večfunkcijski vlogi evropskega kmetijstva, z dvema ciljema: ohranjanje in zaposlovanje podeželskega prebivalstva ter odločna in znatna razširitev pogozdenih območij;
17. poziva Komisijo, naj v ustrezne finančne instrumente kot upravičene stroške vključi možnost sofinanciranja tehnične opreme, vključno z letali, za preprečevanje in boj z gozdnimi požari;
18. poziva k strožjim kaznim za kazniva dejanja, ki škodijo okolju, še posebej za tista, ki so povezana z začenjanjem gozdnih požarov;
19. poleg urbanističnih ukrepov za preprečevanje špekulacij z zemljišči, ki jih je uničil gozdni požar, poziva k sprejetju tudi drugih ukrepov, ki bi uvedli obvezno ponovno naselitev prizadetih območij, lastnike pa obvezali k ustreznemu vzdrževanju gozdov;
20. poziva Komisijo, da poveča raziskovalne vire, namenjene preprečevanju poplav, ter uskladi

tekoče raziskave posameznih držav članic na tem področju, da bi kar najhitreje oblikovali skladno energetska in prometna politika na področju preprečevanja tveganj;

21. se zavezuje, da bo storil vse potrebno, da se na ravni Skupnosti sprejme srednje- in dolgoročno strategija za preprečevanje gozdnih požarov, ki bo usmerjena v prihodnost;

22. poziva konferenco predsednikov, da:

- na podlagi postopka sodelovanja Odboru za regionalni razvoj, Odboru za kmetijstvo in razvoj podeželja ter Odboru za okolje, javno zdravje in varnost hrane odobri pripravo samoiniciativnega poročila o požarih, sušah in poplavih,
- pripravi skupno obravnavo na temo požari, suše in poplave,
- odobri uradni obisk območij srednje in južne Evrope, ki so jih v tem poletju prizadele naravne nesreče;

23. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam držav članic, ki so jih prizadeli požari, in lokalnim oblastem na prizadetih območjih.